

## СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Мария Стоянова Ръжанкова-Петрова за дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“ в област на висше образование по професионално направление 1.2.Педагогика, научна специалност „Теория на възпитанието и дидактика“ /Начална училищна педагогика/

**Тема на дисертационния труд:** „ *Формиране на емоционална компетентност у учениците в мултикултурна среда чрез обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен* ”

**Автор на дисертационния труд:** Румяна Нешкова Георгиева - свободен докторант

**Научен ръководител:** проф. дпн Нели Иванова

Като член на научното жури, съгласно заповед Заповед № № 2038-203 / 05-06-2012 на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, във връзка с процедурата за защита на дисертационния труд на Румяна Нешкова Георгиева, съм изградила своето становище въз основа на задълбочено проучване и анализ на предоставените ми на хартиен носител материали и документи.

### 1. Общо описание на представените материали и документи

- ✓ дисертация - в обем от 227 страници, 147 литературни източници, от които 114 - на кирилица, 25 - на латиница и 8 уебсайт адреси. Дисертацията е структурирана в увод, три глави, заключение и библиография.;
- ✓ 16 приложения към дисертацията - на 41 страници в отделно книжно тяло;
- ✓ автореферат на дисертацията – коректно отразяващ основните моменти от съдържанието на дисертационния труд;
- ✓ 17 публикации (ксерокопирани) по темата на дисертацията;
- ✓ автобиография.

Документите и материалите са оформени грижливо и дават възможност за обективна и пълна оценка на докторантката в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ "Св. Климент Охридски".

### 2. Характеристика и оценка на дисертационния труд

#### Актуалност на дисертационната тема

Докторантката Румяна Нешкова е работила по проблем, подчинен на една от задачите на съвременното училище – емоционалното образование на учениците. Формирането на емоционална компетентност у учениците е проблем актуален и значим за българското училище въобще и за обществото ни като цяло, но когато този проблем трябва да се решава в мултикултурна среда, в началния етап на основната образователна степен и с деца, невладеещи добре български език, решаването му става още по-трудно. Според докторантката, ако се създадат необходимите предпоставки за формиране и развитие на начална езикова, литературна, комуникативноречева и комуникативна компетентност у учениците в мултикултурна среда, ще се съдейства за формиране на емоционалната им компетентност.

Избраната тема за дисертация „ *Формиране на емоционална компетентност у учениците в мултикултурна среда чрез обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен* ” е не само актуална , но има и практико-приложна значимост за възпитанието и образованието на децата.

#### Познаване на проблема

Авторката проучва, анализира и синтезира идеи от много и различни видни специалисти - педагози, психолози, методици, с цел да извлече същността на основни категории, заложи в дисертацията и да направи терминологични уточнения .

Румяна Нешкова, като действащ начален учител, отлично познава от практиката си изследвания проблем и компетентностите, които трябва да придобият обучаемите при изучаване на български език и литература. Това са компетентностите от първостепенно значение при формирането на емоционална компетентност у учениците в мултикултурна среда.

✚ *Методическите идеи* за формиране на емоционална компетентност у учениците в мултикултурна среда чрез обучението по български език и литература, технологията на работа са многостранно обмислени и детайлизирани. Предложената „компенсираща програма за формиране на емоционална компетентност в мултикултурна среда”(2.3.) е представена мотивирано и детайлно -целта, задачите, примерните теми за II, III и IV клас.

#### ✚ 5. *Методика на изследването*

Емпиричното изследване е разгърнато, обособени са самостоятелни етапи: *констатиращ , формиращ и заключителен*. В изследването са включени 44 ученици от експериментална и контролна паралелка от началния етап на основната образователна степен,133 родители на ученици от 1. до 4. клас и 97 учители от началния етап.

С най-голям принос е формиращият експеримент Оформят се авторски методически модели при решаване на проблемите,свързани с формирането на емоционална компетентност у учениците в мултикултурна среда чрез обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен

Съдържанието на дисертационния труд напълно отговаря на очакванията, произтичащи от темата. Изследването е значимо и съществено - резултат на продължителната и задълбочена професионална дейност на докторанката. Дисертационният труд е написан с професионална компетентност и добросъвестност, изложението е систематизирано, в стройна композиция. Докторанката има ясни и проверени точни позиции, които умело и професионално защитава. Текстът е четивен, написан с богат речник, прецизна езикова, правописна и пунктуационна компетентност.

#### ✚ *Приносни моменти на дисертационния труд*

Дисертацията на Румяна Нешкова е ценна както за методическата наука, така и за практиката.

Приемам за обективни приносите, обособените от автора на дисертационния труд .

Оценявам много положително популяризирането на постигнатите резултати и приноси , направено в публикациите по темата на дисертацията.

#### ✚ *Бележки и препоръки*

Към дисертационния труд имам няколко бележки и препоръки, които не засягат същността и не понижават качествата на изследването.

- ✓ Обемът на текста надвишава изискванията и очакванията и , въпреки че изследването е интересно, дисертацията би спечелила много, ако е по-стегната.
- ✓ В „Приложения” към дисертацията няма съдържание, което затруднява четящия в намирането на съответното приложение.
- ✓ Не са посочени от кой клас са учениците в експерименталната и контролната паралелка.
- ✓ Бих препоръчала на докторанката Румяна Нешкова да продължи работата си по изследвания проблем и на основата на „компенсиращата програма за формиране на емоционална компетентност у учениците чрез обучението по

български език и литература”, да създаде специално помагало със задачи, комуникативноречевы ситуации и пр., с което да помогне на своите колеги , работещи в мултикултурна среда в началния етап на основната образователна степен .

### **3. Заключение**

В заключение смятам, че представената дисертация съдържа научно-приложни резултати с оригинален принос в педагогическата наука и практика. Изследването е значимо, полезно и приложимо в учебната практика. Докторантката показва задълбочени методически знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Имайки предвид изложеното по-горе, давам положителна оценка на проведеното дисертационно изследване и препоръчвам на уважаемото научно жури да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на Румяна Нешкова Георгиева в област на висше образование по професионално направление 1.2. Педагогика.

03.07.2012 г.

Автор на становището:



/доц. д-р Мария Стоянова Ръжанкова-Петрова  
ПУ „Паисий Хилендарски”, Филиал – Смолян/